*Izvadak iz djela:*

# *Dirasat fil-Ehva'i vel-Fireki vel-Bide'i ve Mevkifus-Selefi Minha*

*Autor:*

*pr.dr. Nasir b. Abdul-Kerim el-'Akl*

*Teme:*

*1. GLAVNE OSOBINE, KARAKTERISTIKE I SPECIFIKE MODERNOG HARID**Ž**IZMA.*

*2. DANAS SE HARID**Ž**IJSKE SKUPINE MOGU PODIJELITI NA DVIJE SKUPINE.*

*3. OP**Š**TI UZROCI I RAZLOZI NASTANKA HARID**Ž**IJSKIH PRAVACA SVAKOG DOBA.*

*4. UZROCI I RAZLOZI NASTANKA SAVREMENIH HARID**Ž**IJSKIH PRAVACA.*

*5. NAJPOZNATIJE HARID**Ž**IJSKE SKUPINE SAVREMENOG DOBA:*

   *1. D**ž**ema'atul-Tekfir vel-Hid**ž**re*
   *2. Ehlul-Tevekkuf vel-Tebejjun*

*6. UPOZORENJA, SAVJETI I UPUTE.*

Copyright of Geowebtech, Inc. Http://www.geowebtech.com

# GLAVNE OSOBINE, KARAKTERISTIKE, I SPECIFIKE MODERNOG HARIDŽIZMA[1]

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nas obaviještava, a njegova obavijest je sama istina, da će se pred kraj vremena (ahiruz-zeman), pojavljivati haridžijske skupine, opisujući ih slijedećim riječima: "Pred kraj svijeta **ć**e se pojaviti ljudi, mla**đ**ih godina, i nesuvislih snova; kористi**ć**e se govorom najboljeg stvorenja na Zemlji. Vjera njihova im ne**ć**e grla prelaziti. Ispada**ć**e iz vjere kao **š**to strijela probada svoj cilj. Gdje god ih sretnete – ubijajte ih, jer se u njihovom ubojstvu nalazi nagrada na Sudnjeme danu!"[2]

Nakon detaljne obrade osnova prvih haridžija, kao i njihovih ostataka poput Ibadija, i nakon obrade njihovih metoda rada, obilježja, osnova i vjerskih ubjeđenja, kao i stava Selefa prema njima, vidio sam za shodno upotpuniti datu materiju onim što joj sliči, a susrećemo se s time u svakodnevnom životu tj. karakteristike savremenih pokreta haridžizma, stremljenja, sklonosti i tendencije, kako na grupnim osnovama, tako i na pojedinačnim.

Nemam za cilj ulaziti u detalje događaja koji su se ranije dešavali, niti u stavove ili riječi određenih pojedinaca. Ono što želim jeste samo upozorenje i opomena - stavljanjem znakova na opasnim krivinama - kako bi na trenutak usporili, i pouku uzeli!

Uz Božiju pomoć, pojasniću neke od tih osobina, stremljenja i specifika, koje svojim određenim dijelom, sliče prvim haridžijama i njihovim stavovima, ili se u potpunosti s njima poistovjećuju.

Ove osobine i karakteristike − na žalost − se javljaju u određenim omladinskim krugovima, među muslimanskom djecom, u raznoraznim oblicima, na grupnoj ili pojedinačnoj razini, oličenim u raznoraznim pokretima, pravcima, sloganima, metodama, sredstvima, stavovima, postupcima, strijemljenjima − organizovanim ili neorganizovanim. Sve to može odvesti jednom novom nastajanju haridžijskih stavova i ubjeđenja, ideologije i ponašanja karakterističnog samo za njih!

[1] Pogledaj: Dirasat fil-Ehva'i vel-Fireki vel-Bide', 2/93-121., dr. Nasir el-'Akl.

[2] Pogledaj: Sahihul-Buhari, br. 3138, 3344, 5057-58., 6930; Sahihu Muslim, br. 1063-64-66..

Copyright of Geowebtech, Inc. Http://www.geowebtech.com

*Ono što stvar čini težom jeste i to da se začeci ove ideologije počinju javljati u mladim redovima savremenog islamskog buđenja i da'ave, poput:*

*"Džema'atul-Tekfir vel-Hidžreh", i*

*"Džema'atul-Tevekkuf vel-Tebejjun", i njima sličnih, što joj može, ako se ne bude na vrijeme reagovalo, uveliko škoditi.*

*Ulema, i studenti islamskih nauka, moraju stručno prići navedenoj bolesti, i početi je liječiti, prije nego li se proširi po čitavom tijelu, što mogu iskoristiti oni koji iz naših fitni i iskušenja samo profitiraju. Allah, dželle ša'nuhu, kaže: "Izbjegavajte ono **š**to **ć**e dovesti do smutnje koja ne**ć**e pogoditi samo one me**đ**u vama koji su krivi..." (el-Enfal, 25.)*

*Molim Allaha, dželle ša'nuhu, da nas sačuva zla fitni i iskušenja, vidnih i skrivenih, a nema snage, niti moći osim u Allaha; Allah nam je dovoljan, i divan li je On oslonac!*

Copyright of Geowebtech, Inc. Http://www.geowebtech.com

# *DANAS SE HARIDŽIJSKI PRAVCI MOGU PODIJELITI NA DVIJE SKUPINE*

*Dotične skupine i pojedinci bi se mogli podijeliti na dvije grupe:*

*1. Grupacije onih koji se u potpunosti poistovjetiše sa prvim Haridžijama, nanovo oživljavajući njihove principe i pravila, poput, svima poznate, skupine Džema'atul-Tekfir vel-Hidžre, poznatiji pod imenom Džema'atul-Muslimin...*

*2. Grupacije onih koji se djelomično poistovjetiše sa prvim Haridžijama, podudarajući se s njima u nekim njihovim principima ili pravilima bilo akidetske, pravne ili metodološke provijencije. Osoba koja se bavi njihovim proučavanjem ih ne može svrstati u prave haridžije, ali ono što je fakat jeste da određenim postupcima ili razmišljanjima streme njima!*

*Ova vrsta je brojnija, i više je zastupljenija, kako među pojedincima, tako i među grupama. Njihovi stavovi još nisu iskristalizirani. Ako im se na vrijeme ne priđe s pravilnim podukom, mogu prerasti u prave haridžijske pravce, kao što se to desilo sa džema'atima tekfira, hidžre i tebejjuna. Ovakve ideje i razmišljanja se, u globalu, javljaju među dvjema skupinama ljudi:*

*1. Među omladinom, slabijeg znanja i iskustva.*

*2. Među ovosvjetski-obrazovanim 'daijama', koji svoju ljubomoru prema vjeri pomješaše sa slabim poznavanjem šerijatskih propisa i njegovih normi; obično, svršenici društveno-prirodnih ili socijalnih fakulteta i odsjeka, u svakom slučaju neislamskih odnosno nešerijatskih fakulteta! Potrudio sam se da što jasnije ukažem na navedenu problematiku, kako bi obavezu davanja savjeta, kojom nas Allah, dželle ša'nuhu, duži, skinuo sa svojih pleća.*

*S ovom temom, prije svega, želim upoznati sljedeću skupinu ljudi: Ehlul-Hill vel-'Akd - čelne ljude ove vjere i da'ave, a to su:*

*1. Ulema, šejhovi i studenti − daije u pravom smislu te riječi − koje Allah, dželle ša'nuhu, odlikova poznavanjem šerijatskog znanja, radom po njemu, kao i razumjevanjem ove vjere i pozivanjem njoj, kako bi pristupili liječenju ovih bolesti uz maksimalnu upotrebu znanja, mudrosti, pravilnog razumjevanja, i ostalih metoda selefa.*

Copyright of Geowebtech, Inc. http://www.geowebtech.com

*2. Ostale aktiviste, koji se bave da'vetom i misionarstvom, kako bi upoznavanje s ovim bolestima bilo glavnim razlogom da ih se kasnije klone i čuvaju, prije nego li bude kasno, i prije nego li njihovom liječenju pristupe nesposobni 'ljekari', koji će bolest još više povećati i proširiti, kako se to znalo dešavati u nekim islamskim zemljama, gdje su se takve bolesti počele liječiti policijskim 'aspirinima', jer se bilo bez ikakva znanja i mudrosti, što postojeći problem samo uveća.*

*Zato... prije nego li se upustimo u detaljan govor o navedenim pojavama, obradićemo uzroke, razloge i pojave koje na njih utiču, i koje izazivaju njihovo nastajanje.*

Copyright of Geowebtech, Inc. Http://www.geowebtech.com

## *OPŠTI UZROCI I RAZLOZI NASTANKA HARIDŽIJSKIH PRAVACA SVAKOG DOBA*

*Prije nego li se upustimo u razrađivanje faktora i razloga koji direktno prouzrokuju nastanak savremenih haridžijskih pravaca, spomenućemo neke od povijesnih razloga koji su vidno uticali na nastanak bivših haridžijskih pravaca.*

*Po meni, ti povodi bi bili slijedeći:*

*1. Slabo razumjevanje vjere tj. slabost poznavanja šerijatskog znanja, ili njegovo stjecanje na neprirodni način.*

*2. Fanatizam u vjeri, strogoća i cjepidlačenje.*

*3. Neuravnotežena ljubomora spram vjere (emocije bez mudrosti i znanja).*

*4. Udaljavanje od uleme i učenjaka, neučenje pred njima, nestjecanje znanja izravno od njih, i ne slijeđenje istih.*

*5. Samoobmana, samoproglašavanje učenjakom i alimom, te uzdizanje nad učenim ljudima i ulemom.*

*6. Mladost, i slabo iskustvo.*

*7. Širenje zla i nasilja u društvu, i zapostavljanje institucije "Naređivanja na dobro, i odvraćanje od zla".*

*8. Nesnalaženje u stvarnosti.*

*9. Neimanje strpljenja, i neimanje mudrosti u da'avetu.*

*10. Uzimanje 'znanja' od onih koji ga nisu dostojni, ili od onih koji ga ne nose u svojim prsima, ili su pak nestručni po datom pitanju, ili su ga stjecali putem neispravnih metoda!*

*Kada se navedeni razlozi, ili pak veći dio njih, pokupe na jednome mjestu – teren je spreman za nastajanje pravog haridžizma, ili pak nekih njegovih specifika i svojstava, bilo koje mjesto, ili vrijeme, ili narod da je u pitanju!*

*Stvar će postati gorom ako se vlasti ne obazru na anuliranje onoga što prve izaziva, i onda ako se ulema, studenti, daije i misionarski aktivisti predaju nemaru i neradu – zapostavljajući liječenje spomenutih bolesti.*

Copyright of Geowebtech, Inc. Http://www.geowebtech.com

# *UZROCI I RAZLOZI NASTANKA AKTUELNIH HARIDŽIJSKIH PRAVACA*

*Što se tiče razloga i povoda nastajanja savremenih haridžijskih pravaca, oni su brojni, i međusobno isprepletani, i, po meni, bi se ogledali u slijedećim stvarima:*

*1. Negativan odnos, većine muslimana, prema svojoj vjeri, bilo da su u pitanju propisi vjerovanja i ibadeta, halala i harama, ili pak morala (ahlaka). Takav negativan odnos prema svojoj vjeri muslimani nikada u svojoj povijesti nisu zabilježili.*

*Takvo postupanje biva razlogom tuge i nesreće koja danas pogađa islamski ummet, kako nam to potvrđuje sljedeći kur'anski ajet: "A onaj ko okrene glavu od Knjige Moje, taj će teškim životom živjeti i na Sudnjem danu ćemo ga slijepim oživjeti." (Taha: 124.)*

*Negativan odnos muslimana prema Islamu se očituje na nekoliko nivoa: na nivou pojedinca, na nivou naroda i država, na nivou 'islamskih' institucija, organizacija i zajednica...*

*Negativne pojave među muslimanima, koje neposredno utiču na nastanak haridžizma, bi bile sljedeće:*

- *Veliki broj novotarija i krivovjerja, a proizvod svega toga jeste raskol međ' muslimanima, nastajanje raznoraznih grupacija i sekti, međusobno raspravljanje i svađa...*

- *Nepoznavanje i neprihvatanje puta i prakse prvih generacija ovoga ummeta: ashaba, tabi'ina i tebe'i tabi'ina (selefus-salih).*

- *Zavođenje sekularističke diktature u većini islamskih zemalja, što prouzrokova napuštanje Allahovog zakona (šeri'ata), i suđenje po nečemu što Allah, dželle ša'nuhu, nije rekao da se po tome sudi, te nastajanje otpadništva i zindikluka, zabludjelih pravaca i partija, i mržnje prema vjeri i moralu!*

- *Širenje nereda i poroka, grijeha i zla, na sve strane, i ulaganje državnog napora na očuvanju istog!?*

- *Vezivanje za neke uništavajuće principe i obilježja koja često puta znaju biti uvezena sa strane.*

- *Zapadanje velikog broja muslimana u negativan odnos prema Allahu, dželle ša'nuhu, kao i činjenje velikog broja grijeha i zla, te slabljenje i nestajanje bogobojaznosti, takvaluka i strahopoštovanja u svakodnevnom životu jednog muslimana!*

Copyright of Geowebtech, Inc. Http://www.geowebtech.com

* *Potpuno zapostavljanje ili slabljenje institucije naređivanja dobra i odvraćanja od zla u velikom broju muslimanskih mjesta!*

*Sve navedene pojave izazivaju ljubomoru savremene islamske omladine, koja, ne bivši spremnom ništa od navedenog zla promijeniti - zbog toga što ne posjeduje dovoljno znanja, niti poznaje načine i puteve mijenjanja određenog zla - počinje tražiti krivicu u drugima, a ne u sebi, optužujući ih za sve loše što se u okolini zbiva, zapadajući polako u mutne vode haridžizma!*

*2. Rasprostranjenost opšteg zuluma i nasilja u svim oblicima i kombinacijama. Nasilje pojedinaca, nasilje naroda i nacija, nasilje vladara, te nasilje ljudi jednih prema drugima, je ono što se kosi s najvećim ciljem kojeg islamski šeri'at forsira i hoće, a kojeg je Allah, dželle ša'nuhu, svima nama naredio - uspostava pravde i maksimalno anuliranje nepravde!*

*3. Upravljanje i kontrola opštim muslimanskim interesima od strane svih vrsta nevjernika (jevreja, hrišćana, ateista i politeista), miješanje u nutarnje, među-muslimanske, poslove i stvari, kolonizacija i okupacija muslimanskih naroda i zemalja, idejno-ekonomsko-propagandni rat, a sve pod parolom 'zajedničkih interesa', ili 'internacionalnih organizacija'... kao i sve ostale kombinacije okupljanja nevjernika oko muslimana poput gladnih izjelica oko sofre. Muslimani su danas poput kolača međ' spletkarima, pohlepnim ljudima i zavidnicima. Raznorazni oblici izrabljivanja muslimana, ili udaranja embarga i sankcija po njima su jedni od razloga što se veliki broj omladine i intelektualaca osjeća poniženim i porobljenim u svemu tome!*

*4. Opšta borba protivu praktikovanja i slijeđenja propisa ove vjere, kao i rada po Sunnetu Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, te vršenje raznoraznih pritisaka nad pobožnim ljudima, kao i onima koji se pridržavaju Sunneta Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kao i pritisaka nad ulemom i učenjacima, koji naređuju ljudima činjenje dobra, a odvraćaju ih od činjenja zla. Da bi stvar bila još gora, raznorazne vrste griješnika i nevjernika uživaju svaku vrstu pomoći, što još više razdražuje ljubomoru ovih ljudi!*

*5. Nepoznavanje šerijatskog znanja i slabo razumjevanje vjere (killetul-fikhi fid-din). Ko malo bolje promisli o stanju onih koji predvode raznorazne pokrete koji su, ili pak naginju, haridžijskim stavovima, primjetiće da su neznanje, slabo razumjevanje ciljeva ove vjere (mekasiduš-šeri'ah), i plitko poznavanje šerijatskih znanosti, njihove glavne karakteristike.*

Copyright of Geowebtech / http://www.geowebtech.com

*Kada se oni, tako nespremni, uhvate u koštac sa tako teškim i krupnim stvarima, i opštim ljudskim interesima, počinju naveliko griješiti, pojmove mješati, donositi brze odluke, i zauzimati oštre i grčevite stavove!*

*6. Razdor i razlaz između uleme i omladine! U većini islamskih zemalja se može primjetiti razdor i nesloga između uleme na jednoj strani, sa svim svojim znanjem, fikhom i mudrošću, i omladine, na drugoj strani, sa svim svojim poletom, ambicioznošću i aktivnošću, gdje često puta iznose laži i neistine jedni na druge!*

*Razlog svemu navedenom je loše postavljen pedagoški plan kod velikog broja džema'ata i skupina, kao i uticaj medija koji ima za cilj razdvojiti mu'mine, i razbiti ih. Ovo su neki od razloga koji su učinili da se jedni prema drugima loše ponesu, onako kako u osnovi ne dolikuje jednom muslimanu!*

*7. Greške u planovima i metodama savremenih misionarskih udruženja. Većina takvih udruženja odgaja svoje sljedbenike na emocionalnim stvarima, ili dunjalučkim ciljevima, bilo političkim ili ekonomskim... Tim ljudima se glave pune idejama i stavovima koje nemaju nikakve podloge u šeri'atu, koje će ih kasnije voditi sudaru s onima koji ne razmišljaju na takav način. U istom trenutku se s uma smeću najvažniji ciljevi misionarstva i da'ave, poput usađivanja ispravnog islamskog vjerovanja (akide), ispravnog poimanja i razumjevanja vjere (fikha), kao i napuštanje svih vrsta i oblika fanatizma, pristrasnosti ili novotarstva!*

*8. Tjeskoba prsa, kratkoća vida, nestrpljivost i nemudrost, su neke od crta koje se mogu naći kod dobrog djela mladeži. Kada se ovakvim osobinama dodaju prethodno spomenute situacije sveukupnog lošeg stanja, nemorala, nereda, neprihvatanja Allahove vjere, nasilja i zuluma, borbe protivu praktikovanja vjere − sve skupa vodiće fanatizmu i ekstremizmu u raznoraznim stavovima, što biva glavnom osobinom haridžizma!*

*9. Stupanje, na čelnu poziciju daveta, ljudi mladih po godinama, nasuvislih misli i snova, i njima sličnih ljudi slabog znanja, i razumjevanja propisa i suštine ove vjere.*

*Neki od omladinaca uzeše sebi za vođe neznalice, i počeše izdavati fetve bez ikakva šerijatskog znanja ili podloge, i počeše iznositi lični sud o opštim stvarima bez ikakva fikhskog prilaza! Uhvatiše se u koštac s veoma krupnim stvarima neimajući iskustva, niti izgrađena stava, niti konsultacije s učenim i pametnim ljudima − ljudima punim iskustva i izgrađenih stavova.*

Copyright of Geowebtech, Inc. http://www.geowebtech.com

*Veliki broj njih potcjenjuje rad uleme i šejhova, i ne drži do njihovih stavova. Kada neko od alima izda fetvu koja se ne poklapa s njegovom strašću, ili s njegovim mezhebom, smatra ih slabim, neukim, plašljivim, ulizičarski nastrojenim, naivnim ili glupim!?*

*Sve navedeno vodi cijepanju saffa, raskolu i velikom neredu, te usađuje mržnju i nepoštovanje prema ulemi i učenim ljudima, umanjujući im vrijednost u očima ljudi, od čega će samo muslimani imati sveopštu štetu, kako na ovome, tako i na onom svijetu!*

*10. Samoobmanjivanje i samoproglašavanje učenjakom i alimom!? Pod ovim tačkom mislim na savremene samoproglašene učenjake i alime, koje kada bi propitali o osnovnim stvarima i propisima ove vjere možda ne bi znali dati odgovora, ili, na one kod kojih se može naći nešto od znanja - ali stjecanog bez osnova, pravila, ispravnog razumjevanja ili pravilnog tumačenja! Takvi obično umisle sebi da sa tako malo znanja, i sa tako puno nerazumjevanja, postigoše mertebe i stepene prvih i potonjih generacija, što ih povede tome da napuste ulemu i učene ljude, da napuste put učenja i stjecanja znanja, vodeći sebe i druge ljude propasti! Na isti način su i prve haridžije prizivali sebi znanje, 'ilm i idžtihad, oholeći se nad učenim ljudima (nad ashabima), bivajući u osnovi najvećim neznalicama!*

*11. Strogoća i cjepidlačenje u pridržavanju vjere, i skretanje sa normale i pravoga puta, onog kojim je hodio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem! Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nas je upozorio na takvo postupanje hadisom kojeg prenosi Ebu Hurejre, Allah bio zadovoljan njime: "Ova vjera je lahkota! Niko se neće s njome hrvati, a da ga ne savlada!"[3] Strogoća u vjeri često puta nastaje kao proizvod neznanja i nerazumjevanja vjerskih propisa! Ovo je također jedno od obilježja haridžija tj. strogoća i cjepidlačenje u vjeri, sa malo ili bez ikakvog razumjevanja datog propisa! Većina onih koji streme haridžizmu danas se odlikuju ovim dvjema osobinama!*

*12. Jaka ljubomora, i izražena emocionalnost, kod velikog broja mladeži, a i jednog djela obrazovanih ljudi, u sprezi sa neznanjem (džehl), nerazumjevanjem, i neimanjem mudrosti, i pored toga što znamo da je ljubomora spram Allahovih, dželle ša'nuhu, propisa, i Njegove vjere, vjerom pohvaljeno djelo, ali, isto tako moramo znati da je sve to uslovljeno mudrošću, razumjevanjem, razboritošću, oštroumnošću i opreznošću, računajući uvjek na koristi koje se moraju ostvariti, kao i na štete i mefsede koje se moraju anulirati, ili umanjiti!*

*[3] Pogledaj: Sahihul-Buhari, Kitabul-Iman, Bab: El-Dinu jusr; Fethul-Bari, 1/93..*



Copyright of Geowebtech, Inc. http://www.geowebtech.com

*Ako se prethodno spomenuti uslovi ne ostvare zapašće se u pretjerivanje i fanatizam, strogoću i cjepidlačenje, nasilje i mržnju - smatrajući ih 'jedinstvenim ljekovima' u popravljanju opšteg stanja – što je jedna od izraženijih osobina haridžija. Ovakvo postupanje ne vodi popravljanju stanja muslimana, bilo da su u pitanju interesi vjere (din), bilo da su u pitanju interesi ovoga svijeta (dunjaluk)!*

*13. Pokvarenost sredstava informisanja! Sredstva javnog informisanja su postala glavnim šejtanovim oružjem vođenju ljudi svakoj zabludi, novotariji i ogavnosti. Većina sredstava javnog informisanja, širom islamskih zemalja, se koristi na šejtanovom putu, tako da ona predstavljaju konjicu i vojsku na putu pozivanja u zabludu, nevjerstvo i novotarije! Glavni distributer nemorala, kao i glavni razarač morala bivaju sredstva javnog informisanja! Muslimani, su ovo sredstvo u potpunosti zapostavili, i nisu ga iskoristili na putu dostavljanja istine ljudima!*

*Sredstva javnog informisanja su glavni podstrekač vjerničke ljubomore, pa ako se sve to spoji sa neznanjem, strogoćom, nestrpljenjem ili ahamklukom sa druge strane, i sa neimanjem osobe koja bi nas pravom putu usmjerila – to neizbježno vodi grmljavini (bez kiše), strogoći u pridržavanju propisa, strogoći u komunikaciji sa drugima, pesimizmu ili očaju...*[4]

*Dakle, sve spomenute bolesti će biti izliječene samo odlučujućom i osmišljenom borbom protivu onoga što ih izaziva, zato je na muslimanu da hodi stazom iskrenih prethodnika, stazom Ehli Sunneta vel-Džema'ata, i da opominje ostale na opasnost poistovjećivanja sa haridžijama, kao i na opasnost poistovjećivanja sa bilo kojom novotarskom skupinom, po bilo kom osnovu ili mišljenju, kako bi išli pravim putem, i kako bi se, što bolje, sačuvali klizavica i posrnuća!*

*Molim Allaha, dželle ša'nuhu, da muslimane sačuva zla svih šubuhata i šehevata; ve sallallahu 'ala sejjidina Muhammed, ve 'ala alihi ve sahbihi ve sellem!*

[4] *Šejh pr.dr. Galib b. 'Ali 'Avvadži, u djelu el-Firek el-Mu'asara, 1/238., kaže slijedeće: "Uzroci nastanka haridžizma bi bili slijedeći:*

*a.) sporenje oko hilafeta i vlasti;*
*b.) pitanje arbitraže između 'Alije i Mu'avije, Allah bio zadovoljan njime;*
*c.) nasilje i zulum od strane vladara;*
*d.) širenje grijeha i fesada;*
*e.) nacionalizam i plemenska pristrasnost;*
*f.) ekonomski razlozi, vjerski polet i zanos...*

Copyright of Geowebtech, Inc. http://www.geowebtech.com

# NAJPOZNATIJE SAVREMENE HARIDŽIJSKE SKUPINE:

## 1. Džema'atul-Tekfir vel-Hidžre

*Ovaj džema'at se smatra jedinstvenim primjerom nastanka haridžija u savremenom periodu. Džema'at nastaje u Egiptu, i to od strane studenta poljoprivrednog fakulteta sa univerziteta Asjut, Šukri Mustafe. Od njega su proizišle savremene ideje haridžizma, i to nakon njegova hapšenja, 1385. g.. Većinu svojih stavova je izgradio tokom boravka u zatvoru, sve do 1391. g..*

*Džema'at, od tada, sve više dobija na broju, kada počinje strijemiti fanatizmu, sve do smrti njihova osnivača Šukri Mustafe, koji nestaje sa scene nakon atentata kojeg njegova skupina izvršava nad šejhom, dr. Muhammed Husejn el-Zehebijem Allah mu se smilovao...*

*U ovom radu, nas prvenstveno interesuju temelji, pravila i principi na kojima počiva ovaj džema'at, i zbog čega su to proglašeni haridžijama od strane uleme, ne osvrćući se na historijske etape kroz koje ovaj džema'at prolazi.*

*Glavne karakteristike spomenute skupine su slijedeće:*

*A. <u>Pravilo:</u> Tekfir je osnova vjere, i ono bi se ogledalo u slijedećem:*

*1. Proglašavanje nevjernikom počinioca velikog grijeha, te imanje ubjeđenja da ga taj postupak izvodi iz vjere, te da će zbog toga vječno gorjeti u vatri, što je bilo vjerovanje prvih haridžija.*

*2. Proglašavanje nevjernikom svakog muslimana koji im se suprostavi u mišljenju, ne bitno da li se radi o učenom ili neučenom čovjeku, kao i tekfir muslimana u konkretnom smislu.*

*3. Proglašavanje nevjernikom svakog onog ko bi napustio njihov džema'at, ili bi postupio suprotno njihovim principima.*

*4. Proglašavanje muslimanskih zajednica i muslimanskih naroda i društava nevjerničkim, kao i smatranje istih džahilijetskim društvima (tj. mušričkim zajednicama).*

*5. Proglašavanje nevjernikom svakog onog koji sudi po onome što Allah, dželle ša'nuhu, nije objavio, bez pravljenja ikakva izuzetka po tom pitanju.*

Copyright of Geowebtech, Inc. http://www.geowebtech.com

*6. Proglašavanje nevjernikom svakog onog koji nije učinio hidžru k njima, kao i onog koji nije učinio hidžru iz svojeg društva, I njegovih institucija.*

*7. Proglašavanje nevjernikom svakog onog koji nevjernikom ne proglašava onog koga su oni nevjernikom proglasili.*

*B. <u>Pravilo:</u> Hid**ž**ra (tj. napu**š**tanje), i 'uzleh (tj. izolacija), koja bi se ogledala u slijede**ć**em:*

*1. Napuštanje džamija, i neobavljanje namaza u njima, kao i neobavljanje džuma-namaza.*

*2. Napuštanje muslimanskih zajednica i društava u globalu.*

*3. Napuštanje poduke i učenja, kao i zabranjivanje pohađanja škola i univerziteta.*

*4. Napuštanje svih državnih institucija, kao i poslova cjelokupne javne administracije, te smatranje zabranjenim i haramom svaki posao koji je u uskoj sprezi s džahilijetskim društvom (tj. mušricima) - a takvo je svako društvo mimo njihovog društva!?*

*C. <u>Pravilo:</u> Borba protivu **š**kolstva i pozivanje nepismenosti je jedan od glavnijih temelja i principa!? Ovo mišljenje potkrijepljuju time da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kao i veliki broj njegovih ashaba, bio nepismen, te da je gotovo nemoguće spojiti između studiranja ovosvjetskih znanosti i robovanja Allahu, dželle ša'nuhu, putem namaza, posta, zekata, hadždža, dove, zikra, tilaveta Kur'ana, džihada i da'ave. Musliman može i sam steći neophodno znanje, bez toga da se podučava čitanju, pisanju i ostalim 'dokonštinama'!?*

*D. <u>Pravilo:</u> El-Tevekkuf vel-Tebejjun tj. ovom tezom imaju za cilj isto ono što su imale i prve haridžije - tevekkuf tj. musliman kojeg ne poznaju lično, i nije od njihova džema'ata, za takvog ne kažu da je nevjernik, niti da je musliman, osim uz jak dokaz tj. samo ako je pripadao našem džema'atu, ili ako je dao prisegu na vjernost našem imamu. Ko nam se odazvao, to je musliman, a ko nam se nije odazvao ta osoba je kafir.*

*E. <u>Pravilo:</u> **Š**ukri Mustafa je progla**š**en za o**č**ekivanog Mehdiju koji **ć**e se pojaviti pred kraj svijeta, putem kojeg **ć**e Allah, d**ž.š**., uzdi**ć**i ovu vjeru nad svim ostalim vjerama!?*

Copyright of GeoWebTech, Inc. Http://www.geowebtech.com

*F. Smatrali su svoju skupinu jedinim muslimanima na svijetu, i da je to skupina muslimana koja **ć**e do**č**ekati Sudnji dan, koja **ć**e se boriti protivu ded**ždž**ala, jer se pojava ded**ždž**ala, kao i silazak Isa'a a. s., ve**ć** probli**ž**ila!?*

*G. <u>Pravilo:</u> Me**đ**usobna suprostavljenost obaveza (farzova) tj. dozvoljeno je ispuštati i neizvršavati neke od farzova ili vadžiba onda ako se ne može izvršiti nešto što je preče od njih, pa zbog toga neobavljaju džumu-namaz jer smatraju da se trenutno nalaze u potlačenoj fazi (mekanski period, op. prev.), a uslov džume-namaza je, po njima, snaga, jačina i islamska država (medinski period, op. prev.)!? Ohalaljuju brijanje brade jer im smeta na putu širenja vjere, i izlaže ih opasnosti!?*

*H. Postepenost u zakonodavnom sistemu i propisima: "Muslimani se danas nalaze u mekkanskom periodu objave, te zbog toga ne moraju klanjati d**ž**umu i bajram-namaze", a uz to mogu činiti i neke prijestupe poput ženjenja nevjerkinja, brijanja brade, jela mesa kojeg kolju nevjernici...*

*I. Izmi**š**ljanje novih usulskih pravila, ne prihvatanje Id**ž**ma'a, zabranjivanje oponaš**a**nja i slije**đ**enje imama u vjeri (taklid), te primoravanje svih muslimana na id**ž**tihad i li**č**no promi**š**ljanje u vjeri!?*

*J. Ne uzimanje u obzir mi**š**ljenja ashaba, imama, i ostale 'uleme po pitanju Kur'ana i Sunneta.*

*K. Islamski hilafet priznaju samo do **č**etvrtog hid**ž**retskog stolje**ć**a, a sva kasnija stolje**ć**a islamske vladavine smatraju nevjerni**č**kim!?*

*L. O**š**trina i **ž**estina u kontaktu s ostalim ljudima.*

*M. Oholost, samoobmanjivanje, uzdizanje nad drugima, te osje**ć**aj posebnosti u odnosu na druge muslimane.*

*N. Ohalaljivanje ljudskih **ž**ivota, i atentata na sve one iz njihovih redova koji im se u mi**š**ljenju suprostave, i koje nazvahu murteddima, kao i ubistva ostalih muslimana po potrebi.*

*O. Brzina nastajanja razjedanja i razdora, te me**đ**usobnih sva**đ**a i prepirki, u svojim redovima.*

Copyright of Geowebtech, Inc. http://www.geowebtech.com

## *2. Ehlul-Tevekkuf vel-Tebejjun*

*Ideje "Tevekkufa i Tebejjuna" su temelji velikog broja haridžijskih skupina i pravaca, kroz sva vremena! Pod 'tevekkufom' imaju za cilj zastajanje, ili neiskazivanje nikakvog suda po pitanju muslimana koji ne pripadaju njihovoj zajednici, ne bitno bili u pitanju pojedinci, džemati ili organizacije.*

*Pod iskazivanjem suda se misli na iman i kufr tj. takve ne smatraju ni muslimanima, niti kafirima, niti ih vole, niti ih mrze, sve dok ne se ne dođe do faze 'tebejjuna' – faze provjere i ispitivanja, ili pak uspostavljanja dokaza protivu nekog (ikametul-hudždže).*

*U pojam 'tevekkufa' spada i neučestvovanje sa njima u glavnim obilježjima vjere poput zajedničkog obavljanja namaza ili pak za njima, te neprisustvovanje džematu i džuma-namazu, bojkotovanje nečijeg imameta u namazu ili ratu, ili neučestvovanje u pitanjima naređivanja na dobro, ili odvraćanja od zla, ili pitanjima braka i razvoda, ili pitanjima nekonzumiranja mesa kojeg ostali muslimani kolju i sl.. Dakle njihova glavna osobina je neimanje islamskog odnosa prema ostalim muslimanima, već zasnivanje svakog odnosa prema njima na osnovama kufra i riddeta!?*

*Njihova vjerovanja su produžena ruka prethodnih haridžijskih sekti i grupa – pa makar i ne imali, lično, za cilj slijeđenje nekih od tih grupacija i sekti! Oni su plod skupine "el-Tekfir vel-Hidžra", gledajući na njihove ideološke korijene, bilo da su praktičnog ili teoretskog tipa. Dosta pripadnika skupine Tevekkufa i Tebejjuna su bili bivši članovi džema'ata el-Tekfir vel-Hidžre, kojeg kasnije napustiše iz raznoraznih razloga, dok su neki od njih napušteni od strane džema'atul-tekfira!*

*Ne smatram da su pripadnici ideje el-Tevekkufa vel-Tebejjuna organizovani u jednoj skupini, na istim osnovama i metodama, ili da ih okuplja ista organizacija ili vođstvo...*

*To su relativno iste specifike i stavovi. Nekada dođe do njihova spontanog organizovanja u manjim skupinama, ili pravcima, ili školama, na različitim mjestima, a ponajviše u Egiptu, kao i među arapima u Afganistanu i Pakistanu (Pešavar).*

*Kao što sam to podrobnije obradio u poglavlju o 'Ibadijama, "el-tevekkuf" je njihovo glavno pravilo, i ono je temeljna osnova džema'ata el-Tekfir vel-Hidžreh.*

Copyright of Geowebtech, Inc. http://www.geowebtech.com

*Ostali nisu praktično sprovodili dato - izmišljeno - pravilo; ono se ogledalo u nekim krnjavim potezima, pokušajima, opusima i sl., i sve se završavalo na ličnim idžtihadima, proizvoljnim mišljenjima, zauzimanju pojedinačnih ili grupnih stavova – intelektualno dosta skučenih, niskih i ograničenih.*

*Sve u svemu, ne pristupi li se blagovremenom liječenju spomenutih bolesti, sve navedeno može uroditi nastajanjem jednog ili više haridžijskih pravaca ili skupina, a Allah najbolje zna.*

Copyright of Geowebtech, Inc. Http://www.geowebtech.com

## Glavne karakteristike skupine Ehlul-Tevekkuf vel-Tebejjun

*1. Strogoća i cjepidlačenje po pitanju vjerskih propisa.*

*2. Stremljanje korišćenju propisa tekfira, kao i tekfiru onih koji ne tekfire one koga oni proglase nevjernikom! Iz ovoga je proizišla teza proglašavanja nevjernim cijelih naroda i nacija, ili opisa istih džahilijetskim društvima, kao i teza da je osnova današnjih muslimana – otpadništvo od vjere (kufr i riddet), dok većina njih pretjeruje u korištenju teza Sejjida Kutba, rhm., o džahilijetskoj fazi islamskih društava danas, te obaveznosti relevantnog napuštanja svih njegovih institucija, i koncentrisanje na ono što oni nazivaju terminom "Tevhidul-Hakimijjeh" (tevhid sudstva), kao i pretjerivanje po datom pitanju, te zasnivanju ljubavi i mržnje po osnovu ispunjenja navodnog "nevjerstva u taguta"!?*

*3. Prizivanje sebi moći činjenja idžtihada, i pored toga što se ne spadaju u redove uleme i učenjaka sposobnih za takvo nešto. Smatraju da su u svemu samo oni u pravu, kao i oni koji se sa njima po tim pitanjima slože! Žestoki su protivnici slijeđenja imama mezheba, što ih je odvelo tome da napuste učenje pred ulemom, kao i sticanje znanja od njih, te apsolutno ne konsultovanje sa njima, i gubljenjem opšteg pouzdanja u njih!?*

*4. Među njima se nalaze skupine onih koji se nemarno odnose prema propisima Tevhidul-Esma'i vel-Sifat, smatrajući bezvrijednim govor o prvonastalim sektama Mu'utezila, Džehmijja, ili Eš'arija, pod parolom da ti pravci danas više ne postoje tj. Džehmijje i Mu'utezile, ili da su svi muslimani danas Eš'arije...? Sve je ovo odraz neznanja i pomućenosti u pojmovima!*

*5. Većina njih se, prema ostalim muslimanima, odnosi kao prema nevjernicima, i libe se da ih smatraju muslimanima zbog toga što ne podržavaju njihove stavove, te zato ne obavljaju namaz za njima, niti im nazivaju selam, niti im odgovaraju na selam, niti im klanjaju dženazu...*

*6. Propitivanje muslimana u stvarima akide, tako da ne smatraju muslimanom osobu sve dok je dobro ne ispitaju kakvog je ubjeđenja i stavova, ili dok ne 'uspostave' dokaz protivu nje!?*

*7. Ne učestvuju s ostalim muslimanima u uspostavljanju javnih obilježja vjere (še'airud-din), pa zato i ne učestvuju u vođenju rata s njima, u obavezi naređivanja dobra, i odvraćanja od zla, osim ako to bude u skladu s njihovim osnovama, ili pod njihovom kontrolom!?*

Copyright of Geowebtech, Inc. http://www.geowebtech.com

*8. Među njima se nalaze i oni koji olahko ohalaljuju ono što je haram, poput brijanja brade, krađe tuđega imetka, činjenja zinaluka, nedavanja zekata - pod parolom da su u fazi nemoći i slabosti, ili da se nalaze u mekkanskom periodu objave, ili da se zekat daje samo onda kada postoji imam (halifa)...!?*

*9. Pretjeruju kada je u pitanju ljubav ili mržnja u ime Allaha, do te mjere da prelaze u fazu fanatizma i cjepidlačenja prema onima koji to ne zaslužuju!*

*10. Veliki broj njih se koristi tukjom i pretvaranjem, jer im se vjerovanja i ubjeđenja kose s onim na čemu je meritorna ulema, i na čemu su ostali muslimani!*

*11. Većina ljudi se može zbuniti po pitanju njih, zato što su bučni kada je u pitanju sprovođenje sunneta i pridržavanje džema'ata, ili kada je u pitanju slijeđenje šejhova poput šejhul-islama Ibnu Tejmijje, Allah mu se smilovao, imama Šatibije, i nekih imama da'aveta Nedžda.*

*12. Od njihovih najjasnijih karakteristika je i zastupanje teze da se neznanje (džehl), nikako ne može uzeti kao opravdanje ('uzr), smatrajući da je dokaz protivu neznanja uspostavljen prvim ugovorom između Allaha, dželle ša'nuhu, i stvorenja (misak-ugovor), ili ljudskom prirodom (fitra), ili zdravom logikom i razumom ('akl)...*

*13. Pokazuju veliko interesovanje za pravilima usul-fikha i to samo onda kada im ta pravila služe za dokazivanje svojim mišljenjima i stavovima, ne poznavajući ono šta ta pravila u osnovi iziskuju i traže.*

*Na kraju, moramo napomenuti da se sva navedena svojstva ne moraju naći u jednoj skupini, ili u jednoj osobi, i u jednom te istom vremenu, ali se često puta, spomenute osobine, u većini, mogu naći kod nekog pojedinca, ili skupine.*

*Ovaj pravac, i pored svega navedenog, zahtijeva još dublji i studiozniji pristup, i još veću brigu i pažnju.*

Copyright of Geowebtech, Inc. Http://www.geowebtech.com

## *UPOZORENJA, SAVJETI, UPUTE...*

*Zahvaljujem se Allahu, dželle ša'nuhu, Onome koji nam omogući da kraju privedemo govor o ovoj problematici. Na kraju mi ne preostaje ništa drugo – nakon zahvale Allahu, dž.š., osim da uputim iskreni savjet cijelom muslimanskom puku, njihovoj omladini, a posebno omladini ove blagoslovljene zemlje, koja je još, hvala Allahu, dž.š., zdravija u odnosu na ostale.*

*Muslimani, na svakom kraju zemaljske kugle, proživljavaju danas neku vrstu uspona, buđenja, i islamskog preporoda, koje je više primjetno na njihovoj omladini, nego li na ostalima. Ovo buđenje i preporod nosi sa sobom puno pozitivnih karakteristika, i u globalu oživljava nadu u bolje sjutra među muslimanima.*

*Opšti islamski preporod je privredio i ostvario – i ostvarivaće, inša'Allah – velike interese i koristi po Islam i muslimane, uz Božiju pomoć i dozvolu!*

*I pored svega navedenog, opšti islamski preporod nije pošteđen određenih grešaka i mahana, jer su ljudi skloni nemoći, greškama i mahanama, što je prirodna stvar, i to se javlja svakom historijskom događaju.*

*Najbolji dokaz navedenoj tvrdnji su događaji koji su se odigrali pred kraj perioda ashaba, Allah bio sa svima njima zadovoljan. Osvajanje Iraka, Šama i Egipta, od strane ashaba, je uticalo na to da islam prihvate brojni narodi i plemena, koji su i dalje bili u uskoj vezi sa bivšim džahilijetom i nevjerstvom, bilo da su u pitanju arapi, ili persijanci, ili rimljani, ili kopti...*

*Taj islamski polet i osvajanja su pratile raznorazne vrste strasti, novotarija i krupnih događaja, poput fitne koja je pogodila pravovjernog halifu Osmana, radijallahu 'anhu, i svega ostalog što je za tim uslijedilo.Tada dolazi do javljanja slijedećih sekti i skupina:*

1. *Haridžije.*
2. *Šije el-sebe'ijjeh.*
3. *Kaderijje.*
4. *Sljedbenici asketizma.*[5]

---

[5] ***Š****ejh Ibrahim b. Amir el-Ruhajli, hfz., u svom djelu "El-Tekfir ve Davabituhu", str.31-37., kaže: "Pogrešan tekfir muslimana se javlja vrlo rano u povijesti ovoga ummeta. Ulema spominje da je tekfir muslimana zbog velikih grijeha prva novotarija koja se pojavila u ovome ummetu!*

*Tekfir muslimana od strane haridžija...*

Copyright of Geowebtech, Inc. http://www.geowebtech.com

*Šejhul-islam Ibnu tejmijje rhm., kaže: "Prve novotarije, poput novotarije haridžija, nastaju kao plod pogrešnog razumjevanja Kur'ana. Oni nisu imali za cilj otvoreno se suprostaviti Kur'anu, ali su razumjevali ono na što Kur'an nikako nije ukazivao, pa umisliše da nas Kur'an obavezuje tekfirom griješnika – jer je vjernik dobročinitelj, i bogobojazan, što ih odvede tome da kažu: Ko nije dobročinitelj, i ko nije bogobojazan – ta osoba je nevjernik, koji će vječno ostati u vatri!?*

*Potom rekoše: Osman i Alija, r.a., i oni koji su s njima, nisu vjernici – jer su ljudima sudili po onome što Allah dž.š., nije objavio!? Svoju novotariju su zasnovali na dvjema pogrešnim premisama:*

*1. Ko postupi suprotno Kur'anu, pogrešnim postupkom ili mišljenjem – ta osoba je nevjernik (kafir).*

*2. Osman i Alija r.a., i oni koji ih podržavaju su tako postupili!?*

*Na osnovu navedenog, moramo se dobro čuvati od tekfira muslimana, zbog njihovih grijeha ili grešaka (bil-zunub vel-hataja), jer je to prva novotarija koja se pojavila u Islamu. Pobornici te novotarije muslimane proglasiše nevjernicima, živote i imetke im ohalališe, a od Poslanika s.a.w.s., se bilježe brojne sahih predaje koje kude nosioce te ideje, i naređuje borbu protivu njih. Imam Ahmed rhm., kaže: Po pitanju njih postoji više sahih predaja, koje nam dolaze na oko deset načina. Imam Muslim rhm., bilježi ove predaje u svome Sahihu, a i sam Buharija rhm., ima posebno poglavlje o njima, dok oni, i pored kuđenja usmjerenog protivu njih, za cilj imaju slijeđenje Kur'ana, pa šta tek da kažemo za one čije su novotarije suprostavljanje Kur'anu, i neprihvatanje njega, a uz sve to tekfiri ostale muslimane poput Džehmijja!? Poslije njih dolaze šije sa svojim govorom – osoba koja je izmislila ši'izam nije imala za cilj vjeru, već je imala pokvarene namjere, a bilježi se da je u pitanju bila osoba munafik-zindik. Osnova njihove novotarije je zasnovana na lažima prilijepljenim Poslaniku s.a.w.s., kao i na poricanju sahih hadisa. U sektama ovog ummeta nećeš naći većih lažova od ši'ija, za razliku od haridžija, od kojih se nikako ne bilježi laž (jer je za njih laž nevjerstvo, op.prev.)! Što se tiče ši'ija nije se moglo uzdati u nijednog njihovog šejha kada je prihvatanje rivajeta u pitanju, zbog toga što mnogo lažu, pa su ih zbog toga mimoišli sakupljači hadisa. Imam Buharija i imam Muslim rhm., ne bilježe hadise o Ehlu-Bejtu, izuzev od onih koji dolaze izravno od djece njihove poput Hasana i Husejna, i poput Muhammeda b. El-Hanefiijje, i njegova pisara Ubejdullaha Ibnu Ebi Rafi'a, te drugova Ibnu Mes'uda i sotalih poput Ubejde el-Selmanija, Harisa el-Tejmijja, Kajs b. Abbada, i njima sličnim. Spomenute osobe su sigurne kada su rivajeti od Alije r.a., u pitanju, tako da muhaddisi bilježe njihove hadise.*

*Ove dvije sekte – haridžije i ši'ije, nastaju poslije ubistva halife Osmana r.a., dok su muslimani za vrijeme Ebu Bekra, Omera, i prvog djela vladavine Osmana r.a., bili jedinstveni. Pri kraju hilafeta Osmana r.a., nastaju određeni događaji koji izazvaše određenu podijeljenost u islamskim redovima, dok sljedbenici fitne i nasilja ne ubiše Osmana r.a., što učini da se muslimani, nakon njegova ubistva, podijele. Kada su se muslimani udarili na Siffinu, nakon čega se složiše na prihvatanje odluke dvojice predstavnika oba tabora – ustaše haridžije na Aliju r.a., i odvojiše se od njega, napuštajući džema'at muslimana, stacionirajući se u oblasti zvanoj Harura'. Alija r.a., ih nije htio dirati, poručujući im: Kod nas polažete pravo na slijedeće: Nećemo vam uskraćivati pravo na plijen, niti ćemo vam uskraćivati pravo na posjet mesdžidima – sve dok ne ohalalite muslimansku krv, i njihov imetak. Nakon toga ubiše Abdullaha b. Hababa r.a., i napadoše vojsku muslimana, nakon čega Aliji r.a., bi jasno da je u pitanju skupina o kojoj je govorio Allahov Poslanik s.a.w.s.!" Pogledaj: Medžmu'ul-Fetava, 13/31-32..*

Copyright of Geowebtech, Inc. http://www.geowebtech.com

*Haridžije su zasnovale svoj konsenzus (el-idžma'), na slijedećim tačkama:*

1. *Proglašavanje Alije i Osmana r.a. − nevjernicima.*
2. *Proglašavanje učesnika bitke kod Džemela − nevjernicima.*
3. *Proglašavanje dvojice predstavnika (hakeman) − nevjernicima.*
4. *Ko je bio zadovoljan njihovim suđenjem (tahkim) − oni su nevjernici.*
5. *Ko bude rekao da su bili u pravu − taj je nevjernik.*
6. *Ko bude rekao da je jedan od njih dvojice u pravu − taj je nevjernik.*
7. *Treba ustajati vojno protivu nasilničkih vladara.*

*Pogledaj: El-Ferku bejnel-firek,str.73.;El-Tebsir fid-din,imam Isfirajini, str.45..*

*Tekfir muslimana od strane **š**i'ija/rafidija...*

*Nakon haridžija, slijede **š**i'ije, koji zajedno sa prvima, također, učestvuju u bespravnom tekfiru muslimana. Ši'ije-rafidije nevjernicima proglasiše najbolje sinove ummeta − ashabe Allahova Poslanika s.a.w.s., smatrajući ih murteddima, jer su, po njima, napustili pokornost Aliji r.a.!? U 'najtačnijoj' i 'najvrijednijoj' ši'itskoj knjizi "Kitabul-Kafi", stoji da je Ebu Dža'afer, navodno, rekao: "Poslije Poslanika s.a.w.s., su se ljudi odmetnuli od vjere izuzev trojice: Mikdad b. El-Esveda, Ebu Zerra el-Gifarija, i Selman el-Farisija!?" Pogledaj: El-Revdah minel-Kafi, 8/245-246..*

***Š**ejhul-islam ibnu Tejmijje rhm., kaže: "Rafidije/šije su nevjernikom proglasili Ebu Bekra, Omera i Osmana r.a., kao i većinu muhadžira i ensarija, i onih koji se u dobru za njima povode, s kojima je Allah dž.š., zadovoljan, a i oni Njime; nevjernicima proglašavaju većinu ummeta Muhammeda s.a.w.s.! Nevjernikom smatraju svakog onog koji smatra da je Ebu Bekr ili Omer r.a. − 'adil (dobar i pravedan), ili pak muhadžiri i ensarije, ili bude zadovoljan njima - kao što je Allah dž.š., zadovoljan njima, ili im bude tražio oprosta - kao što je Allah dž.š., naredio da im se oprosta traži. Glavne predstavnike ovog milleta proglašavaju nevjernicima, poput: Se'id b. el-Musejjiba, Ebu Muslim el-Havelanija, Uvejs el-Karnija, Ata b. Ebi Rebbaha, Ibrajima el-Neha'ija, kao i imama Malika, Evza'iju, Ebu Hanifu, Hammada b. Zejda, Hammada b. Selemu, Sevrija, Šafiju, Ahmed b. Hanbela, Fudajl b. 'Ijada, Sulejmana el-Daranija poznatijeg kao el-Kerhi, Džunejd b. Muhammeda, Sehl b. Abdullaha el-Tesetturija... Smatraju da je 'kufr' navedenih osoba veći od kufra jevreja i kršćana, jer su jevreji i kršćani nevjernici shodno svojoj osnovi, dok je kufr riddeta teži i gori od običnog kufra!?" Pogledaj: Medžmu'ul-Fetava, 28/477-478..*

*Tekfir od strane kaderija/mu'utezila...*

***Š**ejhul-islam Ibnu Tejmijje rhm., kaže: "Na kraju perioda ashaba nastaju kaderije. Osnova njihove novotarije jeste nemogućnost njihova intelekta da prihvate vjerovanje u Allahov dž.š., kader (određenje), kao i nemogućnost vjerovanja u Njegove naredbe i zabrane, nagrade i kazne, umišljajući da je sve navedeno nemoguće... Priča o kaderu se proširila, i najaktuelnija je bila u Basri i Šamu, a dijelom i u Medini... Haridžije su još prije njih zadirali u pitanje tekfira griješnika − pripadnika kible, rekavši: Oni su nevjernici, koji će vječno ostati u vatri − u šta se ostali svijet kasnije upustio, a sa njima i kaderije, i to nakon smrti Hasana el-Basrije rhm.. Amr b. Ubejd i njegovi sljedbenici su izjavili: Takvi nisu ni muslimani, a ni kafiri, već su na stepenu između ovo dvoje, ali će u svakom slučaju vječno ostati u vatri − slagajući se sa haridžijama u tome da će takvi ostati vječno u vatri, i da nemaju ništa od islama ili imana sa sobom, ali ih samo ne nazivaju nevjernicima. Napustiše halke i predavanja učenika Hasana el-Basrije rhm., tipa Katade, Ejjuba el-Sihtijanija, i njima sličnih, zbog čega, kasnije, bijahu prozvani mu'utezilama." Pogledaj: Medžmu'ul-Fetava, 13/36-38..*

Copyright of Geowebtech, Inc. Http://www.geowebtech.com

*Ashabi, r.a., tabi'ini, imami upute, i vladari, su se nosili sa svim tim pravcima i frakcijama, koristeći se mudrošću (hikmet), pravilnim razumjevanjem vjere (fikh), znanjem ('ilm), blagošću (hilm), odlučnošću (hazm), i snagom (kuvvet) – shodno potrebama date situacije. Navedeni pravci i ideje, i sve navedene novotarske*

---

*Ovako bolest tekfira bez jasnih dokaza, i **š**eri'atske podloge, prelazi sa jedne novotarske skupine na drugu, sve dok ne postade glavnom odlikom, i jasnim obilje**ž**jem ve**ć**ine novotarskih sekti!*

***Š**ejhul-islam Ibnu Tejmijje rhm., kaže: "Na ljudima je da se pridržavaju opštih pravila na kojima je složan selef ovoga ummeta, kao i njegovi imami. Svi oni vjeruju u ono čime je Allah dž.š., opisao Sebe, i u ono čime Ga je opisao Njegov Poslanik s.a.w.s., bez ikakvog iskrivljavanja značenja (tahrif), niti negiranja (ta'atil), bez raspitivanja o kakvoći toga (tekjif), i bes usporedbe istih sa drugima (temsil). Niko nema pravo proglašavati muslimana nevjernikom pa makar pogriješio ili se ogriješio – sve dok protivu takvog ne bude uspostavljen dokaz, i dok ne uvidi put. Osoba, čiji je islam ustvrđen uz maksimalno ubjeđenje (jekin), to mu se ne može oduzeti uz sumnju (šekk)! Naprotiv, islam se takvoj osobi ne oduzima sve dok se protivu nje ne uspostavi dokaz, i dok joj se ne otkloni postojeća šubha! Što se tiče tekfira osobe koja prethodne stavove zastupa, ono će se zasnivati na pravilu kojeg moramo spomenuti ovdje, jer se zbog lošeg poimanja ovog pravila dešavaju razni problemi u ummetu koji se ogledaju u tekfiru novotara, kao što je to bio slučaj ranije sa oduzimanjem imana od velikih griješnika! Veliki broj novotara, poput haridžija, rafidija, kaderija, džehmija, mumessila – steknu izvjesno ubjeđenje, koje je u osnovi batil, ali u njihovim očima ono biva jedinom istinom (hakk), a potom nevjernikom smatraju svakog onog ko se ne složi sa njima na tom mišljenju!" Pogledaj: Medžmu'ul-Fetava, 12/466-476..*

***Š**ejhul-islam Ibnu Tejmijje rhm., kaže: "Ovakav je hal novotarskih skupina – prvo izmisle neki stav, a potom ga učine jednom od obaveza vjere, ili pak sastavnim dijelom vjere koji se neizostavno mora ispuniti, a potom tekfire svakog onog ko se ne složi sa njima u tome, ohalaljujući njegov život, kao što je to bio slučaj sa haridžijama, džehmijama, rafidijama, mu'utezilama i ostalim. Što se tiče Ehlu-Sunneta – oni ne izmišljaju nikakve stavove, i ne proglašavaju nevjernikom osobu koja čini idžtihad i pogriješi u tome, pa makar ta osoba bila njihovim neistomišljenikom koji ih zbog nečega tekfiri, i njihove živote ohalaljuje, isto kao što ashabi r.a., nisu tekfirili haridžije, i pored toga što su haridžije tekfirili Osmana, Aliju, i one koji ih u vlasti podržavahu, i pored toga što su ohalalili živote ostalih muslimana!" Pogledaj: Medžmu'ul-Fetava, 19/212..*

*Na drugom mjestu, **š**ejhul-islam Ibnu Tejmijje rhm., kaže slijedeće: "Tekfir haridžija, kao i ostalih novotarskih skupina, je zasnovan na dvjema pogrešnim premisama, i to:*

*1. Taj postupak je u suprotnosti sa Kur'anom.*

*2. Ko postupi suprotno Kur'anu – ta osoba je nevjernik, ne bitno je li u pitanju osoba koja je pogrije**š**ila, ili je grijeh po**č**inila, prethodno biv**š**i ubje**đ**en da je taj postupak obavezan ili zabranjen.*

*Pogledaj: Medžmu'ul-Fetava, 13/209..*

Copyright of Geowebtech, Inc. http://www.geowebtech.com

*skupine, nisu mogle čovječanstvo poštedjeti od nadolazećeg hajra. I pored svega toga dolazi do javljanja najimpozantnije civilizacije u povijesti čovječanstva, koja se temeljila na znanju i džihadu.*

*Slično se dešava i sa savremenim islamskim preporodom i buđenjem! Javljanje određene ekstravagancije i nastranosti u njenim redovima ne znači da sada moramo gubiti nadu i pasti u očaj - već baš suprotno. Ne mora značiti da svo to buđenje neće dati nikakva ploda! Plodovi sveopšteg muslimanskog preporoda su počeli nicati na svakom kraju zemlje, ali im nedostaju ljudi koji će se o njima starati i brinuti. Mnogi džema'ati i skupine su se odjednom našli daleko od direktnog uticaja i savjetovanja sa ulemom, što je prouzrokovalo da svoje djetinjstvo provedu u teškim okolnostima, ali se, i pored svega, potpuno oslanjamo na Allaha, dž.š., nadajući se tome da će iz perioda djetinjstva preći u period razuma, punoljetstva i ozbiljnosti. Allah je u stanju sve učiniti, ali većina ljudi ne zna! Dakle, obaveza je na ulemi, i studentima šeri'atskih znanosti, da ummet savjetuju i upućuju svakom hajru, i da prionu liječenju grešaka koje se znaju tu i tamo javljati, što je bilo i praksa ashaba, tabi'ina i tebe'i-tabi'ina.*

*Polazeći od ove osnove, spomenuću neke od grešaka koje sam primjetio da se dešavaju, kako od strane pojedinaca, tako i od strane skupina; kako od strane džema'ata, tako i od strane nekih pokreta. Isto tako, ovdje ću spomenuti i neke navike i osobine koje se moraju staviti pod lupu, dobro sagledati i ispraviti, i zbog njih neke savjete uputiti. Ne mora značiti to da našim osvrtom na date greške udaramo na pojedince kod kojih se te greške nađu, ili da te ljude tretiramo novotarima ili sličnim! Allahu se utječem od toga da nekoga želim optužiti za nešto, ali ono što je hakk jeste da su navedene pojave, svojstva ili osobine, 'razbacane', i da se teško mogu sve naći, na jednome mjestu, u jednom vremenu, kod neke osobe, ili pak kod većeg broja njih. Bojim se i toga da - ako ne dođe do pravilna liječenja datih devijacija, i ako se njihovim nosiocima blagovremeno ne upute iskreni savjeti - da će doći do jačeg ukorjenjivanja date bolesti, kao i njenog povećanja, koje kasnije može postati jakom osnovom za nastanak i razvoj strasti i novotarija – ne dao Allah nešto slično.*

*Nije dobro, i nije mudro da se jednom muslimanu govori da je bezbjedan, ili da je siguran od datih grešaka i novotarija, jer je Poslanik, s.a.w.s., često puta znao učiti slijedeću dovu: "O, Ti, koji srca i vid okre**ćeš** – u**č**vrsti srce moje na vjeri Tvojoj!"*[6]

*[6] Hadis bilježi imam Ahmed, Allah mu se smilovao, 4/182,418.; imam Tirmizi, Allah mu se smilovao, Kitabul-Kader, hadis br. 2140., i smatra ga hasenom; imam Ibnu Madždžeh, Allah mu se smilovao, br. 3834., dok ga šejh Albani, Allah mu se smilovao, smatra sahihom. Pogledaj:Sahihul-Džami' el-Sagir, br. 4677..*



Copyright of Geowebtech, Inc. Http://www.geowebtech.com

*Ako je stvar ovakva, ko to sebi smije prizvati bezgriješnost - la havle ve la kuvvete illa billah; ve hasbunallahu ve ni'imel-vekil. Allahumme ja mukallibel-kulubi vel-ebsar sebbit kulubena 'ala dinik!*

*Ono što ja, nakon dužeg proučavanja i studiranja ove problematike, smatram da je pogrešno, i da je nužno-potrebno na te pojave, novotarije i strasti, upozoravati i opominjati, iz straha i bojazni da ostali muslimani u njih ne zapadnu, bi bilo slijedeće:*

*1. Zauzimanje čelne pozicije misionarstva (da'aveta), kao i institucije naređivanja dobra i odvraćanja od zla – od strane ljudi mlađih po godinama, nesuvislih snova i razmišljanja; osoba bez znanja, bez pravilna razumjevanja, i bez duga iskustva; osoba koje se ne konsultuju s učenim ljudima, niti s pravnim stručnjacima (ehlul-fikh), niti sa ljudima dugog iskustva u da'avetskom radu!*

*2. Ovladavanje ideja ustanka i revolucije (hurudž), glavama nekih ljudi, i neprestano brbljanje i uopšten govor o tim pitanjima, ne bivši jednim od onih koji imaju prava o tim stvarima razgovarati (ehlul-hilli vel-'akd), i ne bivši jednim od rangiranih učenjaka, koji su šeri'atom zaduženi određenom tematikom se baviti.*

*3. Raširenost pogrešne upotrebe tekfira i tebdi'a – te upotreba istih bez ikakvih principa i normi, i bez ikakva razumjevanja, i bez provjere informacija vezanih za te stvari. U ovo spada zauzimanje određenih stavova, ili pogrešan govor o konkretnim osobama, džematima, organizacijama, sistemima i sl..*

*4. Brzopletost pri izdavanju određenih propisa ili osuda, ili pri zauzimanju određenih stavova, samo zbog širenja određenih informacija, ili indicija, ili pretpostavki... Najviše problema, djeca ovog ummeta, preživljavaju zbog ovih stvari i pojava!*

*5. Odricanje od neistomišljenika po pitanju nekih idžtihada, koji sami po sebi podnose određenu dozu razilaženja, ili ako osoba, koja čini određen idžtihad, ima validno opravdanje za takav svoj idžtihad. Većina tekućih problema između određenih muslimanskih skupina, i njihovih da'avetskih predstavnika, od Ehli-Sunneta, je plod ovakve vrste razilaženja!*

*6. Govor o tuđim srcima, optuživanje tuđih namjera i nijjeta, praćenje i brojanje tuđih grešaka, nedavanje neistomišljenicima prava koja zaslužuju, ili pak osporavanje istine koja je sa njima!*

Copyright of Geowebtech, Inc. Http://www.geowebtech.com

*7. Brojne svađe, prepiranje, raspravljanje, kao i pretvaranje u pitanjima vjere, koje, često puta, prati nikakav broj pozitivnih ili plodonosnih djela, uz umišljanje sebi da se pametno, uz određenu dozu oholjenja i uzdizanja, samoobmanjenosti, i uz potcjenjivanje ostalih ljudi, ne bitno bila ulema u pitanju, ili ostali!*

*8. Griješenje i neznanje kada je u pitanju menhedž i metoda upotrebe dokaza. U navedeno spada zloupotreba tekstova (ajet, hadis, komentar uleme, op. prev.), sa zagovaranjem onoga na što dati tekstovi nikako ne ukazuju, ili upotreba istih bez obzira na opšta šeri'atska pravila i norme, kao i sprovedba tekstova tamo gdje im nije mjesto ili vrijeme.*

*U pitanju je tkđ. i nepoznavanje razumjevanja i shvaćanja datih tekstova od strane selefa, kao i nepridavanje pažnje opštim pravilima fikhskog dokazivanja, poput: uopštenosti propisa ('umum), specifičnosti propisa (husus), njegove sveobuhvatnosti (itlak), ili uslovljenosti (takjid), derogiranosti (nesh), i sl., i, kao zadnja stavka, u svemu ovome, jeste:*

*"Opšte nepridavanje pažnje generalnim pravilima šeri'ata: Pravilima ostvarivanja interesa, i pravilu otklanjanja šteta (Kava'idul-mesalih vel-mefasid)".*

*9. Nepoznavanje šerijatskih znanosti, i slabost u razumjevanju propisa ove vjere, kao i ne pridavanje pažnje učenju, ili studiranju šerijatskih znanosti.*

*10. Stjecanje šerijatskog znanja putem šerijatski nepriznatih metoda, i bez pravilnih koraka na tom putu.*

*11. Uzimanje znanja od ljudi koji nisu učeni ('ulema), ili pak stjecanje znanja od početnika, ili ljudi-mislioca, onih koji malo bolje poznaju opštu kulturnu naobrazbu od drugih, ali, koji, i pored svega toga, spadaju u red opšteg muslimanskog puka ('avam), kada je u pitanju šerijatsko znanje!*

*12. Nametanje svoga stava ili mišljenja ostalima, ili pak suprostavljanje mišljenju suprotnom našem, uz vođenje rata protivu njega na svaki način, sve dok nas takvo postupanje ne povede posezanju za sredstvima koje šeri'at nikako nedozvoljava – a sve to samo radi suprostavljanja suprotnom mišljenju, i pored toga što znamo da je idžtihad razlog većine razilaženja koja se dešavaju među pripadnicima Ehli-Sunneta, a ne nešto drugo!*

Copyright of Geowebtech Inc. http://www.geowebtech.com

*U ovu skupinu spadaju i oni koji nikako ne podnose različito i drugačije mišljenje, pa makar bilo od one vrste pitanja u kojima je razilaženje dozvoljeno.*

*13. Loše ophođenje s učenim ljudima - ulema, šejhovi i šerijatski studenti, koje se često puta ogleda u ruganju, potcjenjivanju i njihovom omalovažavanju, ili u širenju, međ' ostalim ljudima, nečeg lošeg u vezi s njima, ili obaranje njihova ugleda pred ostalima, ili u punjenju srca ljudi, kako omladine tako i ostalih, mržnjom prema njima, ili u diranju njihove časti, i njihovim diskreditiranjem u javnosti!*

*14. Loše ponašanje – iz vjerskih razloga!? – prema onima za koje nam islam naređuje da se prema njima lijepo ophodimo, i da ih cijenimo i poštujemo, poput roditelja, braće, starijih osoba, učitelja i profesora, komšija, prijatelja, kao i ljudi zaduženih za poslove od opšteg interesa poput pretpostavljenih osoba, ili ljudi koji vode određene organizacije, ili pak odgovorni ljudi za određene funkcije i poslove!*

*15. Brzina učestvovanja u problemima i fitnama, uz nesuvisle poteze i okupljanja, odazivajući se na svaki poziv i krik, bez prethodne konsultacije sa ulemom, i ljudima od iskustva, mudrosti i pravilnog razumjevanja i shvaćanja. U ovakvim situacijama, pojedinci se konsultuju − ali samo sa onima koji njihovim strastima odgovaraju!!!*

*16. Korištenje izmišljotinama, i sumnjivim sredstvima na putu ostvarenja svoga cilja.*

*17. Zasnivanje ljubavi ili mržnje, prema ostalima, na osnovu svojih strasti i stavova, i onoga što je u skladu sa njihovim stavovima, bez obzira na dokaze i Sunnet Allahova Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem.*

*18. Upuštanje u govor o krupnim i opasnim pitanjima i stvarima, i u govor o opštim interesima ovoga ummeta − dakle, u stvarima o kojima ima pravo govoriti samo meritorna i dobro učena ulema, kao i "Ehlul-Hilli vel-'Akd" ovog ummeta, a pogotovo onda kada je u pitanju proglašavanje nevjernikom određene osobe ili organizacije, ili je u pitanju davanje prisege na vjernost određenoj osobi, ili pak dizanje ustanka protivu nekoga, i tome sl.!*

*19. Sijanje zavisti, i punjenje srca ostalog svijeta mržnjom prema svom neistomišljeniku. U ovo spada i punjenje mržnjom srca i glava mlađih osoba, žena, i običnog svijeta − onih*

Copyright of Geowebtech, The Http://www.geowebtech.com

koji nikako ne polažu pravo na "Hill i 'Akd" – prema određenim ljudima, što prouzrokuje kvarenje čovjeka, i što kasnije otvara vrata nesuvislim potezima, fitnama i problemima koji veoma loše utiču na samu vjeru, ništeći svaki plod i urod!

20. Neobraćanje pažnje na davanje i uputu savjeta našim pretpostavljenim, odvraćanje ljudi od toga, te smatranje griješnim onih koji to čine!

21. Davanje prednosti priči, raspravljanju i čavrljanju, o onome od čega narod nikakve koristi ne može izvući, poput tema politike, žalbi i nasilja, ili pak ljudi koji se nalaze na raznoraznim pozicijama i funkcijama – dakle, sve ono za što nam Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, naređuje da moramo trpiti i na tome saburati, jer se te stvari ne mogu promijeniti nikako drugačije osim uz pomoć uticajnih ljudi, i "Ehlul-Hilla vel-'Akda" – uleme, vojnih predstavnika, ljudi od mišljenja i konsultacije!

22. Dozvoljavanje gibeta i ogovaranja ljudi pod parolom interesa i koristi d'ave i misionarstva, ili naređivanja na dobro i odvraćanja od zla. Najteže od svega jeste ogovaranje uleme, političkih predstavnika muslimana, ili pak svojih neistomišljenika – sve ljudi od hajra i istine!

23. Praćenje grešaka uleme, studenata šerijatskih nauka, i ostalih pobožnjaka, i iznošenje u javnost svega toga, uz obavezno ne obraćanje pažnje na postupke nemoralnih ljudi i griješnika, pokvarenjaka i zindika, bivši u pravom gafletu po pitanju njih!

24. Uskogrudnost, nestrpljenje i 'ubrzanje procesa proizvodnje' – u d'avetu i islamskom misionarstvu, i ostalom, što izaziva osjećaj očaja, pesimizma, i grčevitog ponašanja.

25. Slaba mudrost, i slabo iskustvo što prouzrokuje ponavljanje i opetovanje grešaka u koje su drugi upadali, neizvlačeći nikakvu pouku i korist iz svega toga, i pored toga što znamo da je srećan onaj koji se uči na tuđim greškama!

26. Upotreba grubosti, nasilja, snage i žestine, bivši sklonim upotrebi sredstava koje šeri'at nikako ne dozvoljava, a sve radi osvete i ispoljavanja gnjeva prema neistomišljeniku, poput: klevećenja, huškanja, potvore i bojkota, dok će se neki poslužiti pesničenjem, i nanošenjem direktnih šteta (neistomišljeniku)!?

Copyright of Geowebtech, Inc. http://www.geowebtech.com

*27. Napuštanje organizovanog učenja kroz škole, institute i univerzitete, i proglašavanje istih zabranjenim i haram, kao i zabranjivanje rada u državnim i službenim aparatima!?*

*28. Zabranjivanje određenih dozvoljenih stvari, i strogoća po datim pitanjima, u što spada i zastajanje na putu saradnje sa ostalim muslimanima.*

*29. Pogrešno shvatanje institucije naređivanja na dobro, i odvraćanja od zla, i njegovih metoda, te slijeđenje mu'utezilskih, haridžijskih ili novotarskih stopa u svemu tome!*

*Sve u svemu, spomenute pojave se nalaze kod enormno malog broja pripadnika ovog ummeta, i ne nalaze se sve u jednom mjestu, ili u jednoj skupini. Negdje ih ima više, a negdje manje.*

*Neke od navedenih osobina se mogu naći među skupinama koje sebi prizivaju "selefizam", ili kod skupina koje sebe nazivaju imenom "Ehli-Sunnet vel-Džema'at", ili pak kod trećih koji su od propalih skupina poput Rafidija, Haridžija, Mu'utezila, Sufija, apologetičara..., ili pak kod četvrtih koji se pripisuju raznoraznim skupinama, partijama, strankama ili izmišljenim sloganima.*

*Molim od Allaha, dž.š., kako sebi tako i ostalim muslimanima: imamima i običnim muslimanima, i njihovoj omladini – uputu, pravi put i razboritost, te da olakša našim pretpostavljenim, ulemi i omladini sve ono u čemu je dobro i napredak, kako dina tako i dunjaluka, i da nas sve poštedi fitni i iskušenja, vidljivih i nevidljivih, i da svim muslimanima olakša slijeđenje Sunneta, da ih pravome putu naputi, i da im riječ ujedini na istini.*

*Hasbunallahu ve ni'imel-vekil, ve la havle, ve la kuvvete illa billahil 'alijjil-'azim, ve sallallahu ve bareke 'ala nebijjina Muhammed, ve 'ala alihi, ve sahbihi edžmei'in!*

Copyright of Geowebtech, Inc. Http://www.geowebtech.com